

පකිස්ථානය තුළ භූටෝ සාතනය කෙරෙහි විරෝධය මධ්‍යමේ රාජ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වය

Pakistan: Violent state repression of protests over Bhutto assassination

කිත් ජ්‍යෙන්ස් විසිනි
2007 දෙසැම්බර් 31

පකිස්ථානු ජනතා පක්ෂයේ (පිපිපි) නායිකාව වූ ද, හිටපු අගමැති හා එලඹින මැතිවරනයේ අගමැති අපේක්ෂිකාව වූ ද බෙනාසිර භූටෝ 27 දින සාතනය කිරීමට එරෙහිව ඇවේලි ගිය කැරලි මැඩිමට අවශ්‍ය ඔහු ම පියවරක් ගන්නා ලෙස පකිස්ථානු ජනාධිපති පර්වේස් මූෂාර්ග් විසින් 29 වන දින මිලිටරියට හා අනෙකුත් ආරක්ෂක අංශවලට නියෝග කළේ ය.

පකිස්ථානයේ කුපකට ත්‍රස්තවාදයට එරහි පනත යටතේ කැරලි කරුවන්ට එරහිව තත්‍රා පවරන ලෙස මූෂාර්ග් උපදෙස් දුන්නේ ය. විශේෂයෙන් ම භූටෝගේ උපන් බීම වන සින්ඩ් පලාතේ ද අනෙකුත් ප්‍රධාන නගරවල ද දැනට මත් හමුදාව යොදාවා ඇත. 29 වන දින මූලු මහත් පකිස්ථානය ම මහා වැඩ වර්ෂනයකින් ඇතැහිවියේ ය.

30 වන දින මාධ්‍ය වාර්තාවලට අනුව කැරලිවලින් අඩුම තරමින් 44 ක් වත් මියගාස් ඇත. එහෙත් පොලිසියේ හා මිලිටරියේ මැදිහත් බීම නිසා මියගිය පුද්ගලයන් ගනන සඳහන් කිරීමට ඔවුන් අසමත් විය.

පොලිස් මුරපොලවල්, දුම්රිය ස්ථාන, මැතිවරන කොමිෂමේ කාර්යාල ඇතුළු ආන්ඩ් සංකේතවත් කළ ගොඩනැගිලි ද, ව්‍යාපාරික ස්ථාන මෙන් ම මිලිටරියේ පිටුවලය ලබන මූෂාර්ග් තිතවාදී පක්ෂයක් වන පකිස්ථානු මුස්ලිම් ලියෙ (කිවි) සමග සම්බන්ධ දේශපාලයෙන් ගේ කාර්යාල හා නිවාස ද, කැරලි කරුවන්ගේ ඉලක්ක බවට පත්විය.

ඡනවාරි 8 වන දිනට සැලසුම් කර තිබූ ජාතික හා පලාත් මන්ත්‍රිත සහා මැතිවරනවලට භූටෝ සම්බන්ධව සිටිය ද, මූෂාර්ග් තන්තුය මැතිවරන වංචාවලට සූදානම් වන බවට ඇය යළියලින් වෝද්නා කළ අතර අකටයුතුකම් රාඛියක් පෙන්වා දුන්නා ය. මැතිවරන නීක්ෂණ කටයුතු හාරව සිටින ආන්ඩ් වේ පලාත් ආයතන මිලිටරි තන්තුයේ ගැන්තන් අත පවතින බවට ඇය වෝද්නා කළා ය.

බොහෝ පකිස්ථානුවන් භූටෝගේ මරනයේ වගකීම පවරන්නේ එක්සත් ජනපදයේ පිටුවලය ලබන හමුදා ආන්ඩ් වට ය. එය හෝ පකිස්ථානු මිලිටරි බුද්ධි අංශයේ කොටස් සාතනය සංඝ්‍රව ම සංවිධානය

නොකලේ නම් භූටෝට අවශ්‍ය ආරක්ෂාව නොසැපයීම මගින් ඔවුන් සාතනයට පසුවීම සකස් කළහ.

බෝම්බ අවුල්කරන උපකරන හා වෙබ් නොවැනි වාහන වැනි පුරුන ආරක්ෂක පහසුකම් සඳහා වූ ඇගේ ඉල්ලීම් ඉටු කිරීම ආන්ඩ් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කළ බවට භූටෝ වරින්ටර පැමිනිලි කර තිබුනි. මිනිසුන් 140 ගේ ද ජ්‍යෙත විනාශ කළ ඔක්තොපර් 18 වන දින ඇගේ ජ්‍යෙතයට හානි කිරීමේ උත්සාහය පිළිබඳව ඇය මූෂාර්ග්ට ම නොවුනත් මිලිටරි බුද්ධි අංශයේ කොටස්වලට ප්‍රසිද්ධියේ ම වෝද්නා කර තිබුනි.

වොෂින්ටන් පෙස්ස්ට් පත්‍රය ආන්ඩ් විරෝධ උද්‍යෝගන පිළිබඳව 30 හැවිරිදි චක් රථ රියුදුරෙක ගෙන් මෙසේ උපුටා දක්වා තිබුනි. “මේ මිනිසුන්ගේ ආවේගයයි. ඔවුන්ගේ ස්වාධාවික ප්‍රතිචාරයයි.”

භූටෝ සාතනය සිදුවූයේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව ආන්ඩ් වේ හේතු දැක්වීම් තුළ විවිධ ප්‍රතිචාරෝධයන් මතුවීමත් සමග ම මැති දිනවල පාලන තන්තුයට එරහි මහජන ආකල්ප තවත් දැක්වී ඇත. මේ අතර, භූටෝ සාතනයේ සැම වගකීමකින් ම පකිස්ථානු ආයුදායකයා හා මිලිටරි බුද්ධි අංශය මූදා හැරීම සඳහා බුෂ් පරිපාලනය මූෂාර්ග් වටා රාක් විය. පසුගිය දැක පහ තුළම පකිස්ථානු මිලිටරිය පෙන්වනයේ කිටුව සගයෙක්ව සිටියේ ය.

එක්සත් ජනපදයේ ඇග්ගනිස්ථාන ආකුමනය හා වාචි ලැමේ කඩානිය බවට පත්වෙමින් මූෂාර්ග් ආන්ඩ් වේ රට සහයෝගය දී ඇතුවාට අමතරව මධ්‍යම හා දකුනු ආසියාවේ ද මැදපෙරදිග ද වොෂින්ටන්ගේ භූ දේශපාලනික අරමුණුවලට සහයෝගය දීම මගින් “ත්‍රස්තවාදයට එරහි යුද්ධියේ ප්‍රධාන සහකරුවෙක” ලෙස 1999 කුමන්ත්‍රණයකින් බලය පැහැරගත් හමුදා නායකයා බුෂ් පරිපාලනයේ ප්‍රශ්නයාව දිනාගත්තේ ය. ඇග්ගනිස්ථානයේ එක්සත් ජනපද රැකිඩ් පාලන තන්තුයට එරහිව සටන් විදින්නවුන්ට පකිස්ථානය තුළින් ලැබෙන සහයෝගය පාගාදුම්මේ උත්සාහයේ ද ප්‍රමුඛ ක්‍රියා කළාපයක් ඉටු කරන සිය ගෙනනකින් සමන්විත එක්සත් ජනපද විශේෂ හමුදා සේනාන්කයකට රට තුළ මෙහෙයුම් ඇරඹීම සඳහා මැති සතිවල දී මූෂාර්ග් විසින් ඉඩියි ඉඩික්ව සලසා දී ඇත.

සාතනය තනිකර ම ඉස්ලාමීය මූලධරුම්වාදීන්ගේ ක්‍රියාවක්ය යන මූජාරුන් තන්තුයේ තානය බුණ් පරිපාලනය මෙන් ම සුවච කිකරු එඟ මාධ්‍ය විසින් ද බැහැගෙන තිබේම බලාපොරාත්තු විය යුත්තකි. ඩුටෝ හා ඇගේ පිළිපි ය කෙරෙහි මිලිටරියේ දැඩි විරැදුඛත්වය මෙන් ම පකිස්ථානු මිලිටරි ආරක්ෂක අංශ හා අල්කයිඩා හා තලේඛාන් ද ඇතුළත් රැඩිකල් ඉස්ලාමීය මූලධරුම්වාදී කන්ඩායම් අතර දශක ගනනාවක් පවතින බැඳීම් ද මේ මගින් නොතකා හරියි.

1970 ගනන්වල හය වසරක් පකිස්ථානය පාලනය කළ බෙනාසීර ඩුටෝගේ පියා වූ සුල්ගිකාර අලි ඩුටෝ 1977 මිලිටරි කුමන්තුනයකින් බලයෙන් පහකළ අතර දෙවසරකට පසුව එඟ පිටුබලය ලක් මිලිටරි ආයුදායක සියා උල් හක් යටතේ එල්ලා මරන ලදී.

මූජාරුව දිගට ම සහයෝගය දෙන්නේ දැය 28 වන දින විමසු අවස්ථාවේ එඟ සහකාර රාජ්‍ය ලේකම් රිව්‍යි බවුවර පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කළේ එක්සත් ජනපද සහයෝගය ඉවත් කිරීම ප්‍රශ්නයට භාජනය නොවන බවයි. “මතුව ඇත්තේ තුස්කවාදයට විරැදුඛව සටන් කරනවාද තැද්ද යන්නය.” සි ඔහු සඳහන් කළේ ය.

ඩුටෝ ප්‍රමානවත් තරමින් ආරක්ෂා කිරීමට මූජාරුන් තන්තුය අසමත් වූ යෝග යන වාර්තාකරුවෙකුගේ අදහස බැහැර කළ බවුවර, “මා සිතන්නේ එය 27 දා සිදුවූයේ කුමක්ද යන්න ගැන පුරුව විනිශ්චයක් වන බවය” සි සඳහන් කළේ ය. “එකිනෙකා මරාගැනීමට කුමති මිනිසුන් සිටිනා තැනක ඔබට නොබිඳිය හැකි කිසියම් ආරක්ෂාවක් සැපයිය හැක්කේ කෙසේ දැයි මම නම් නොදැනීම්” යයි ප්‍රකාශ කරමින් 29 දා පෙන්වගන් ප්‍රකාශකයෙකු ද එම හඩ ම තැງියි.

පකිස්ථානු ආන්ඩුව ද ඇතුළත් නිකුත් කළ මුළු ම වාර්තාවල සඳහන් වූ යෝග, රාවල්පින්ඩ් හි ප්‍රවාරක රැලියකින් නික්ම යදු ඩුටෝට මරාගෙන මැරෙන බොම්බ කරු තෙමේම පුපුරුවා ගැනීමට පෙර වෙඩි තබා ඇති බවය. එහෙත් සිකුරාදා වනවිට, අභ්‍යන්තර ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රකාශක ත්‍රිගේධියර් ජ්‍යාල් ඉක්බාල් විමා අවධාරනය කළේ ඩුටෝට වෙඩි පහරවල් කිසිවක් වැදි නොමැති බවයි. ඒ වෙනුවත ඔහු සඳහන් කළේ, ඩුටෝ ගමන්ගත් මෝටර් රියෙහි හකුලන වහලයේ ලිවරයක සිස වැදිමේ ප්‍රතිපළයක් ලෙස ඇය මිය හිය බවයි. ප්‍රහාරය එල්ල වන විට ඩුටෝ වාහනය තුළ සිටෙන පිළිපි ආධාරකරුවන්ට අත වනමින් සිටියා ය.

ඇසින් දුටුවන් විසින් විමාගේ ප්‍රකාශයට අහියෝග කර තිබේ. ඩුටෝගේ ප්‍රධාන නිතියුයා මෙන් ම පිළිපි ජේජ් සාමාජිකයෙකු ද වන ගාරුක් නයික්

ආන්ඩුවේ ප්‍රකාශ “පදනම් විරහිත” හා “බොරු ගොන්නක්” බව කියා සිටියේ ය.

“එකක් හිසට ද අනෙක බඩට ද වශයෙන් ඇයට උන්ඩ දෙකක් වැදි තිබේ. ඩුටෝගේ පුද්ගලික ලේකම් තැංම් බාන් හා මැක්ඩම් අමින් ගාහිම් යන පක්ෂ නිලධාරියා මෝටර් රිය තුළ සිටි අතර මුවන් සිදුවූයේ කුමක් දැයි දැක තිබේ.” යයි ඔහු පැවසිය.

ඩුටෝ මියගිය රාවල්පින්ඩ් ආරෝග්‍යකාලාව කරා ඇය සමග ගමන්ගත් හා පසුව ඇගේ දේහය මිහිදන් කිරීම සඳහා සුදානම් කළ ජේරි රෙහෙමන් නම් පිළිපි ප්‍රකාශකාව රොයිටරට ප්‍රකාශ කළේ “ඇගේ හිස පිටුප්‍රස වම් පැත්තෙහි උන්ඩයක් වැදිමෙන් සිදුවූ තුවාලයක් තිබුනි. එය අනෙක් පසින් එලිටර විත් තිබුනි. එය විශාල තුවාලයකි, ඉත් අධික ලෙස ලේ ගලා තිබුනි”

ඇය තවදුරටත් කියා ඇත්තේ “ඇගේ සිරුර භුමදානය සඳහා සේදාන විට පවා ඇගෙන් ලේ වහනය වෙමන් තිබුනි. ආන්ඩුව දැන් කියන්ට උන්සාහ කරන්නේ ඇය ම සිය සිස තැලාගත් බවයි, එය විහිළ සඳහගතය. එය සැබැවින් ම අනතුරුදායක තකතිරු කමති”.

29 දින සවස බෝන් රුපවාහිනී ප්‍රවාතිවල විකාශනය කළ විභිණ් පටයට අනුව ද සිද්ධීන් මිලිබද ආන්ඩුවේ විස්තරය විකාර සඳහත බව පෙනීයයි. ආදුනික ජායාරුප ගිල්පියෙකු විසින් රැගත කළ එම විභිණ් පටයේ දේහනය වන්නේ සන්නද්ධ සාතකයෙකු ඩුටෝ වෙත වෙඩි තබන විට හකුලන වහලය තුළින් සිය මෝටර් රියෙහි නැගී සිටි ඇය ආධාරකරුවන්ට අත වනන ආකාරය සි. බෝම්බය පිපිරීමට පෙර ඇය මෝටර් රිය තුළ නොපෙනී ගිය බවත් ඇගේ මෝටර් රිය වටා ආරක්ෂක වලල්ලක් නොතිබු බවත් ඉත් මතාව දේහනය විය.

එහෙත් ඩුටෝ සාතනය පිලිබද සිය අහුත විස්තරය මත තවදුරටත් එල්ල සිටීමට මූජාරුන් පාලනය අධිෂ්ටාන කර ගෙන සිටි. “වෙදා වාර්තාව මගින් සහතික කොට තිබෙන නිවැරදි ම තොරතුරු අප ඔබට ලබාදී ඇත්තෙමු” විමා 29 දින ප්‍රකාශ කළේ ය.

30 වන දින පළකළ නිවියෝර්ක් වයිමිස් පත්‍රයේ මාරුගස්ප වාර්තාවකට අනුව “පකිස්ථානු හා බටහිර ආරක්ෂක විශේෂයන්, ඩුටෝ මහත්මිය වෙඩි උන්ඩයකින් මරුමුවට පත් නොවූ බවට ආන්ඩුව කරන අවධාරනය, පකිස්ථානු හමුදා මූලස්ථානය පිහිටි හා අන්තර් සේවා බුද්ධී අංශය නිතර ගැවසෙන නගරයේ (රාවල්පින්ඩ්) උද්‍යානයෙන් ඇය පිටව යදු ඇගේ වාහනය වටා ආන්ඩුව යොදා තිබු ආරක්ෂාවේ ලිහිල් හාවය කෙරෙහි යොමුවන අවධාරනය වෙන අතකට හැරවීම සඳහා යොදා ඇතැයි විශ්වාස කරති.”

එහෙත් වෙනත් පැහැදිලි කිරීම් ද ඇතු. සේනයිපර් ක්‍රිවක්ක කරුවෙකු පිළිබඳ වාර්තාද සැලකිල්ලට ගත් කළේහි, ජනකායක් අතර සිටින පූද්ගලයෙකුට වෙඩිතැබේම සඳහා මරාගෙන මැරෙන බෝම්බයක් පූජුරුවා ගැනීමට වඩා වැඩි ඉහළ මට්ටමක පූජුනුවක් හා නිපුණතාවක් අවශ්‍ය කෙරේ. වෙඩි තැබේමකින් මරනය සිදුවන අවස්ථාවකදී, වෙඩි උන්ඩ මෙන් ම මිනිමරු ආයුධය ද සාතක කුමන්තුනයේ සුල මුල හෙලි කර ගැනීම සඳහා වැදගත් සාධක බවට පත් වේ.

මෙය සැලකිල්ලට ගත් විට භුටෝ සාතනය සිදුවේ විනාඩි කිහිපයක් ඇතුළත බලධාරීන් අපරාධය සිදු වූ ස්ථානය සෝදා හැරීමට නියෝග කර තිබේම ද වැදගත් වේ. ජලයට ලේ පැල්ලම් සේදී යන බැවින් ඒ සමග ම බෝම්බ කරවා හඳුනාගැනීමේදී තීරනාත්මක විය හැකි ඩීඩ්‍ර්‍ය ද නැතිව යයි.

රාවල්පින්ඩ් මහ රෝහලේ අධ්‍යක්ෂ මන්ඩල සාමාජිකයෙකු වන අතා මිනල්ලා විසින් නිකුත් කළ විවෘත ලිපියක් මගින් ද ආන්ඩ්ව පකිස්ථානු ජනතාවට බොරු කියා ඇති බව පෙන්නුම් කරයි. ආරෝග්‍යාලාවේ කාය විවිධේදන මහාවාරියට යෙකු වූ වෙදා මොහමඩ් මුසාඩික් බාන් භුටෝගේ මරනයට හේතුව වෙඩි උන්ඩයකින් සිදු වූ තුවාලය බවට එදින සටස නිගමනය කළ බව මිනල්ලා විස්තර කරයි. පකිස්ථානු නීතිය අනුව මරනයේ හේතුව නිගමනය කළ හැකුණක් පශ්චාත් මරන පරීක්ෂණයකින් පමණක් වීම තිසා ඔහු එම කාරනය සිය වෙදාව වාර්තාවට ඇතුළත් නොකළේ ය. ඒ ව වනවිට රස්ව සිටි වෙදාවරුන්ගේ විරෝධය නො තකා රාවල්පින්ඩ් පොලිස් ප්‍රධානියා වන අසිස් සාමුහිකි පරීක්ෂණය සඳහා නියෝගය නිකුත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය.

සාතනය සැලසුම් කළේ පකිස්ථානයේ තලේඛාන් නායක බයිතුළ්ලා මෙශ්ඨ්‍ය බව ආන්ඩ්ව කියා සිටිය ද, මෙශ්ඨ්‍යගේ ප්‍රකාශකයෙකු විසින් එය ප්‍රසිද්ධියේ ම ප්‍රශ්නයට හාරනය කළ අතර බලධාරීන් සිය මතය තහවුරු කිරීම සඳහා මොන ම සාක්ෂියක් වත් ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ ද නැත. පසුගිය ග්‍රීෂ්මයේ වසිරිස්ථානයේ දී පකිස්ථානු හමුදා හටයන් 300ක් අල්ලාගැනීමේ මෙහෙයුම සංවිධානය කිරීම මගින් ඔහු මිලිටරිය නින්දාවට පත් කිරීමෙන් පසුව, ඔක්තොබර් 18 වන දින භුටෝ සාතන තැන ද ඇතුළුව ප්‍රහාර මාලාවක් සම්බන්ධයෙන් ආන්ඩ්ව මෙශ්ඨ්‍ය වෙදානා එල්ල කර තිබේ.

පිළිපි ප්‍රකාශක ගහතුළ්ලා බලාර කියාසිටියේ භුටෝ සාතනයේ වගකිවයුත්තා මෙශ්ඨ්‍ය බවට කෙරෙන ප්‍රකාශ “ගොතනු ලැබූ හා අවධානය වෙනතකට යොමු කිරීමට ඔවුන්ට අවශ්‍යව ඇති බැවින් සාවදා කරාවක් ද” වන බවත් ය.

පකිස්ථානු ආන්ඩ්වෙවි කරාව සිදුරුවලින් පිරි ඇති අතර මූෂාර්ග් ගේ ඇමෙරිකානු අනුග්‍රාහකයන් අපකිරිතියට පත්වීම හා තන්තුයට එරෙහි මහජන මතය ඇවිලියනු ඇතැයි බුෂ් පාලනාධිකරය මත් තැවුලට පත්ව සිටියි. පෙනී යන පරිදි, සාතනය පිළිබඳව ජාතුන්තර පරීක්ෂණයකට ඉස්ලමාබාදය ඉඩ දිය යුතුය සි බල කරන්නේ ද යන්න ගැන බුෂ් බලාධිකාරය තුළ ප්‍රධාන විවාදයක් සිදුවෙමින් තිබේ.

හුටෝ සාතනයෙන් දින ගනනාවකට පසුව බුෂ් පාලනාධිකාරය, වඩාත් ම වැදගත් විරුද්ධ පාක්ෂික නායකය මරා දාමා තිබිය දින් ජනවාරි 8 වනදාට නියමිත මැතිවරන එයාකාරයට ම පැවැත්විය යුතුයයි කීමට පටන් ගෙන තිබේ.

ආරම්භයේ පටන් ම මැතිවරන ප්‍රෝඩාකාරී ය. ජනාධිපති ලෙස යලි පත්වීමට තමන්ට ඇති සියලු නීතිමය හා ව්‍යවස්ථාමය බාධක ඉවත්කිරීම සඳහා අධිකරනය විරෝධ කළ, හඳිසි අවස්ථාව පැවති සති හයක කාලය තුළ, ඒවා “සකසනු” ලැබේ තිබේ. හඳිසි අවස්ථා ආයුව යටතේ මූෂාර්ග්, දහස් ගනනක් අත් අඩංගුවට ගැනීමට නියෝග කළ අතර, දිගට ම බල පැවැත්වෙන පරිදි දේශපාලන වැඩි කටයුතු සීමා කරන නීති හා කුරිරු වාරන නියෝග පැනවිය.

එහෙත්, ප්‍රධාන විරුද්ධ පාක්ෂිකයාගේ සාතනයට තුඩුදෙන පරිදි නොතකාහැරීම පිළිබඳව පලල් ලෙස සැකයට බඳුන් වූ පාලන තන්තුයට ම මැතිවරන “ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පවත්වන” ලෙස දැන් කියා සිටිම සිනහවට කාරනයකි.

දැන් පෙනීයන්නේ, 31 වනදාට මැතිවරන කොමිෂම සමහරවිට මාස හතරක් දක්වා මැතිවරන කල් දැමීමට තීරනය කරනු ඇති බවයි.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී වහන්තරාවක් සැකසීම මගින්, එන්ට එන්ට ම අපකිරිතියට පත්වන මූෂාර්ග් තන්තුයේ බිඳ වැටීම වලක්වා ගැනීම සඳහා බුෂ් පරිපාලනය වසරකට වැඩි කාලයක් තිස්සේ වෙර දරමින් සිටියි. මෙය යොමුව ඇත්තේ මූෂාර්ග් ද භුටෝ හා ඇගේ පිළිපි ද අතර බලය බෙදාගැනීමේ එකගතතාවක් සඳහා තල්ලුවක් සපයාගැනීම දෙසට ය.

ඇගේ පාර්ශවයෙන් භුටෝ, බලයේ ප්‍රතිලාභ බෙදාගැනීම සඳහා හවුල් වෙමින් වොමින්ටනය සමග වැඩ කිරීමට ඕනෑවත් වඩා කැමැත්තෙන් සිටියා ය. පකිස්ථානු ජනතාවගේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතින්හි බොටු මිරිකීමට අමතරව, සමාජය හිනි අවුලුවන සුළු නව ලිබරල් ප්‍රතිපත්තීන් කියාවට තාගා ඇති මූෂාර්ග් ආන්ඩ්ව ද ඇතුළු පිළිවෙළින් පකිස්ථානයේ මිලිටරි අයුදායකත්වයන්ගේ අනුග්‍රාහකයා වූයේ වොමින්ටනය යි.

මුජාරග්ගේ හදිසේ නීතියන් දැන් භූවෝ සාතනයන් හමුවේ, බුණ් පරිපාලනයේ ප්‍රතිපත්තිය ආයුදායකත්වයට ප්‍රථාතන්ත්‍රවාදයේ සපුළුපිලි ඇත්දේවීම බවට පත්ව තිබේ. 30 වන දින ටොමින්ටන් පෝස්ට්‍රේ පත්‍රයේ ලිපියකට අනුව, “බුද්ධි අංශ නිලධාරීන් හා විශේෂයෙන් අතර සාංකාව තිබියද ම, මුජාරග් වටා කරකැවෙන දේශපාලන මධ්‍යස්ථානයක් නිරමානය කිරීමට සහාය වන ක්‍රියාවලියක් වෙනුවෙන් පරිපාලනය පසුගිය මාස 18 පුරා ම සැකසු සැලැස්ම යාන්තමින් එලිදක්වාගෙන තිබේ.

“A සැලැස්ම තව මත් ක්‍රියාවල නැඟී නැත. අප සියලුදෙනා එක්ව, මධ්‍යස්ථා බලවීගයන්ගෙන් එකට එක්වී මැතිවරන පවත්වන ලෙසත් වඩාත් ස්ථාවර පදනමක ආන්ත්‍රිච්‍යක් ගොඩනගා තුස්තවාදයට එරෙහි සටනේ වේදිකාව ලෙස එය යොදාගන්නා ලෙසත් ඉල්ලා සිටිය යුතුය” සි පකිස්ථානු ප්‍රතිපත්තියට සම්බන්ධ පරිපාලනයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීයක් ප්‍රකාශ කළේ ය.

මේ සම්බන්ධයෙන් බවුවර, දේශපාලන කටයුතු පිළිබඳ එඟ සහකාර රාජ්‍ය ලේකම් නිකොලස් බරන්ස් හා අනෙකුත් නිලධාරීන්, භූවෝ සාතනය හමුවේ ප්‍රකාශකල මැතිවරන වර්ෂනය කිරීමේ තීරනය අත්හරින ලෙස අනෙක් ප්‍රධාන විරැද්ධි පක්ෂය වන පකිස්ථානු මුස්ලිම් ලිගයට (නවාස්) බලකර තිබේ.

පත්‍රයට අනුව, එක්සත් ජනපදයේ අනෙක් අරමුන පිළිපිළි ය කැබලිවී යාමෙන් වලක්වා ගැනීමය. එහි දේශපාලන ව්‍යාපාරය මුළුමතින් ම භුමනය වන්නේ “යාවත්ව සහාපති” වූ බෙනාසිර භූවෝගේ පුද්ගලික ආයාවනයක් වන සිය පියාගේ “වීරත්වයේ” නීති යුත්ත හාවය වෙනුවෙන් කරන කන්නලව්ව වටාය.

30 දින රස්බු පිළිපිළි විධායකය එහි සහාපති ලෙස මක්ස්ගර්ඩ් විශ්ව විද්‍යාල සිසුවෙකු හා බෙනාසිර භූවෝගේ 19 භැවිරිදී යුතුය වූ බිලාවල් භූවෝ පත්කර ගත්තේය. භූවෝගේ දෙවන කැබිනට් මන්චලයෙහි ආයෝජන ඇමුති ලෙස කටයුතු කරදීදී අල්ලස් ලබාගැනීමේ හේතුව නිසා “සියයට දහයේ මහතා” යන අන්වර්ත නාමයෙන් හැඳින්වූ භූවෝගේ සැම්යා වන අසර් අලි සරභාවි පිළිපිළි සම සහාපති ලෙස කටයුතු කරනු ඇත.

පිළිපිළි නායකත්වයේ අනු පිළිවෙළෙහි පවුල් ස්වභාවය සලකුනු කරන්නේ පක්ෂයේ ප්‍රථාතන්ත්‍ර විරෝධී ස්වභාවයයි. අතිතයේදී පිළිපිළි ය “ඉස්ලාමිය සමාජවාදී පක්ෂය” ලෙස හඳුන්වාගත් අතර අද ද පකිස්ථානු පිළිතයන්ගේ පක්ෂය බව ක්‍රියාගනු ලැබුව ද, භූවෝලා මත් සින්ඩ් හි විභාල ඉඩම හිමි පවුල්වලින් පැවත එන්නොය. සින්ඩ් හි ග්‍රාමිය ප්‍රදේශ අද දක්වා මත් පවත්නා වැඩිවසම් ස්වභාවයේ පිළිනය සම්බන්ධයෙන් කුපුකට ය.

මැතිවරන කවදා පැවැත් වුවත් පිළිපිළි ය තව මත් එවාට තරග කරන බව සරභාර ප්‍රකාශයට පත් කර තිබේ. ලේවලට වඩා පන්ති අවශ්‍යතා සනත්වයෙන් වැඩි බව පෙන්වා දෙමින් මහු, පිළිපිළි අරගලය “ආන්ත්‍රිච්‍ය තුළ සිටින මිනිසුන් කන්ඩායමකට එරෙහිව මිස මිලිටරියට එරෙහිව නොවේ” යයි කියා සිටිමින් මිලිටරියට විවෘත ආයාවනයක් කළේ ය. සිය ඩිරිදිගේ අවමගුලේදී සින්ද් බෙදුම්වාදී සටන් පාය මතුකළ අය ද මහුගේ හෙලා දැකීමට ලක් විය.